

Miten tunnistan alaikäiseen kohdistuneen seksuaalirikosepäilyn?

Seksuaalirikokset määritellään rikoslain 20. luvussa. Ollessasi epävarma siitä, onko syytä epäillä seksuaalirikosta, konsultoi aina poliisia tai kysy neuvoa asiantuntijoilta. Voit kysyä neuvoa kertomatta uhrin tai epäillyn nimeä.

- Alueesi Poliisi
- Helsingin Poliisin seksuaalirikosjaos: seksuaalirikokset.helsinki@poliisi.fi
- Rikosuhripäivystys: <https://www.riku.fi/fi/yhteystiedot/>
- Et ole yksin-palvelu: www.etoleyksin.fi

Voit myös pohtia epäilyäsi alla olevien kysymysten avulla.

Minkä ikäiseen teko on kohdistunut?

Laissa on kaksi suojaikärajaa. 16-vuoden suojaikäraja ja 18-vuoden suojaikäraja. Lain mukaan alle 16 -vuotiaalle ei saa tehdä seksuaalisia tekoja. Alle 16-vuotiaan katsotaan olevan vielä seksuaalisessa ja psyykkisessä kehityksessä sekä kasvussa erityisen suojelun tarpeessa.

18 vuoden suojaikäraja suojaa lasta ja nuorta perheensisäiseltä seksuaaliselta hyväksikäytöltä sekä luottamussuhteessa tai auktoriteettiasemassa tapahtuvilta seksuaalisilta teoilta tai yhdynnöiltä. Henkilöitä, jotka ovat luottamussuhteessa tai auktoriteettiasemassa, ovat esimerkiksi lapsen tai nuoren opettaja, harraste- tai muu ohjaaja, valmentaja tai avustaja.

Jos epäilet alle 18-vuotiaaseen kohdistunutta seksuaalirikosta, kysy neuvoa poliisilta ja lastensuojelusta. Yli 18-vuotiaalla on itse oikeus päättää ilmoittaako asiasta poliisille, vaikka hän olisi ollut tekohetkellä alaikäinen.

Rikoslain 20. luvussa on niin sanottu rajoitussäännös. Tämän rajoitussäännön tarkoituksena on olla rankaisematta nuorten yhteisymmärryksessä tehdyistä seksuaalisista teoista tai yhdynnästä, joissa toinen on yli 16- vuotias ja toinen on alle 16- vuotias.

Säännöksen täyttymisen ehto on, että nuoret ovat henkisesti ja fyysiseltä kehitykseltään lähellä toisiaan, seksuaalinen teko perustuu molemminpuoliseen suostumukseen eikä tekoihin liity painostusta, pakottamista tai väkivaltaa. Samoilla perusteilla laki ei myöskään kiellä alle 16 vuotiaiden nuorten välistä seksiä.

Mitä on tehty?

A) Kun saat tietosi, että aikuinen on ollut yhdynnässä tai tehnyt muita seksuaalisia tekoja suojaikärajan alla olevan lapsen tai nuoren kanssa, on asiasta tehtävä rikosilmoitus ja lastensuojeluilmoitus.

B) Jos alla mainitut teot kohdistuvat suojaikärajan alla oleviin lapsiin tai nuoriin ja tekijänä on yli 15-vuotta täyttänyt nuori tai aikuinen, asiasta on tehtävä rikosilmoitus ja lastensuojeluilmoitus.

- epäasialliset seksuaaliset puheet, esimerkiksi vitsit, vartaloa tai intiimiä yksityiselämää koskevat seksuaaliväritteiset huomautukset tai kysymykset
- seksuaalisesti vihjailevat eleet tai ilmeet, esimerkiksi itsetyydytystä kuvaavien eleiden esittäminen
- epäasialliset seksuaaliset sisällöt eri sosiaalisen median kanavissa, WhatsApp-, Snapchat- yms. viestit, tekstiviestit, sähköpostit, puhelinsoitot
- yhdyntää tai muita seksuaalisia tekoja koskevat ehdotukset tai vaatimukset
- houkutellaan lapsi tai nuori katsomaan pornoa, masturbointia, yhdyntää
- kerrotaan seksuaalisesti latautuneita tapahtumia, ehdotetaan yhdyntää tai muita seksuaalisia tekoja
- saadaan lapsi toimimaan seksuaaliväritteisellä tavalla esimerkiksi koskettelemaan tai hyväilemään intiimialueitaan tekijän seurattessa lapsen toimintaa (myös web-kameralla)
- tekijä näyttää sukuelintään lapselle (myös web-kameralla)
- kosketaan lapsen tai nuoren kehon osaa, jota on tavanomaista pitää seksuaalisesti merkityksellisenä: rinnat, sukupuolielin, takapuoli tai reidet, suuteleminen

Mitä tiedät tapahtuneesta?

- Uhrin kertomus itseensä kohdistuneesta seksuaalirikoksesta on aina riittävä syy tehdä rikosilmoitus. Älä kerää itse todisteita kertomuksen puolesta tai vastaan. Itse tehdyt lisätutkinnat voivat haitata poliisin työtä myöhemmin.

- Jos epäilet ala-ikäiseen kohdistunutta seksuaalirikosta huhupuheiden perusteella, juttele asiasta ensin uhrin ja hänen vanhempiansa kanssa.
- Jos uhri on alle 18-vuotias, voit tehdä asiasta rikosilmoituksen ja lastensuojeluilmoituksen, vaikka uhri vastustaisi tätä. [Lastensuojelulain 25§ nimetyt henkilöt](#) ovat velvollisia tekemään rikos- ja lastensuojeluilmoituksen.
- Jos uhri on täyttänyt 18 vuotta, hän päättää rikosilmoituksen tekemisestä itse, vaikka hän olisi ollut tekohetkellä alaikäinen.